

REGLEMENTE

för Riksbankens styrelse och förvaltning, utfärdadt den 13 Maj 1872.

Afdelning 1.

Allmänna föreskrifter.

§ 1.

Riksbanken förblifver under Riksdagens egen garanti och vård, så att den ostörd må förvaltas af de fullmäktige, Kamrarne dertill förordna, efter de ordningar, stadgar och reglementen, hvilka redan gjorda äro eller vidare af Riksdagen göras kunna.

(Jfr Regeringsformen § 72.)

§ 2.

Enligt Sveriges Rikes Ständers beslut och förordning om Banken af den 22 September 1668, har Sveriges Riksbank till föremål för sin verksamhet:

A. *I egenskap af Vexelbank:*

att bibehålla det inländska myntet vid dess rätta och skäligen valör samt hindra och förekomma främmande myntsorters obilliga och egenmäktiga stegrande.

(Jfr ingressen till nämnde Rikets Ständers beslut och förordning.)

B. *I egenskap af Depositionsbank:*

att för allmänhetens säkerhet, nytta och bekvämlighet emottaga penningar af en hvar, som sådant åstundar, deröfver föra räkning och dem vid anfordran insättaren tillhandahålla, så att handel och rörelse må underlättas genom de derå utfärdande assignationers och invisningars kredit, kraft och giltighet, samt att

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 10 Saml. 1 Afd. 2 Band.

1

(Banko-reglementet.)

dessförutan, jemväl till säkert förvar mot vådliga händelser och tillgrepp, under försegling emottaga och vårda såväl kontanta penningar som annan flyttbar egendom.

(Jfr ingressen till ofvan nämnde Rikets Ständers beslut och förordning.)

C. *I egenskap af Lånebank:*

att dels upplåna fruktlöst liggande kapitaler, dels på drägliga villkor, emot fullgod säkerhet, biträda lånebehöfvande med understöd och sålunda, till befordrande af handelns och alla nyttiga näringars uppkomst och förkofran, förebygga ocker och obilliga intressens beräkande enskilda emellan.

(Jfr § 44 och följande i ofvan nämnde Rikets Ständers beslut och förordning.)

D. *I egenskap af allmän statsanstalt:*

att uti den genom låneoperationerna inflytande och besparda vinst, en tillgång må beredas, hvaröfver Rikets Ständer ega att till Kongl. Maj:ts och Fäderneslandets heder och nytta samt allmänt gäneliga ändamål disponera.

(Jfr § 74 i ofvan nämnde Rikets Ständers beslut och förordning.)

§ 3.

Riksbankens grundfond skall, utan beräkning af riksbankens fasta egendom, inventarier samt mynt- och medaljkabinett, utgöra tjugufem millioner riksdaler riksmünt.

(Jfr § 4 i Lagen för Rikets Ständers Bank af den 1 Mars 1830, sådan denna § lyder i Kongl. kungörelsen den 19 April 1864.)

§ 4.

Från föregående åren reserverad och under löpande året uppkommande behållen vinst, som icke erfordras för att ersätta möjligen inträffad kapitalförminskning i grundfonden, utgör riksbankens reservfond.

§ 5.

Såsom metallisk kassa anses och beräknas allt riksbanken tillhörigt, inom landet befintligt svenskt och utländskt silfver- och guldmynt samt omyntadt silfver och guld.

§ 6.

Mom. 1. Riksbanken eger att under de vilkor och inom de gränser, som nedan bestämmas, utgifva sedlar, hvilka, jemlikt 72 § Regeringsformen, för mynt i riket må erkännas.

Mom. 2. Såsom riksbankens sedelstock anses och beräknas:

- a) utelöpande sedlar;
- b) på depositions- samt upp- och afskrifningsräkningar innestående medel, hvilka skola vid anfordran tillhandahållas:
- c) beloppet af utelöpande postvexlar.

Mom. 3. Sedelstocken, sålunda beräknad, får aldrig uppgå till mera än högst trettio millioner riksdaler utöfver sammanlagda beloppet af följande riksbankens tillgångar, nemligen:

- a) metalliska kassan enligt nästföregående §.
- b) på utrikes ort nedsatt eller under transport derifrån varande silfver och guld i myntad eller omyntad form; och
- c) andra hos bankinrättningar eller handelshus å utrikes ort innestående medel.

§ 7.

Riksbanken är ovilkorligen skyldig att, när så påfordras, sina sedlar med svenskt silfvermynt inlösa efter den grund, Konung och Riksdag fastställt, hvar dan sedlar å riksdaler riksmünt inlösas efter deras lydelse, sedlar å specie eller banko efter den grund, att en riksdaler specie eller banko gäller lika med en riksdaler femtio öre riksmünt, samt sedlar å 14 och 10 skillingar uti koppar efter enahanda grund, som för inlösen af sedlar, lydande å banko.

(Se Lagen för Rikets Ständers Bank af den 1 Mars 1830 och Kongl. Maj:ts Nådiga Förordning om Rikets mynt af den 3 Februari 1855.)

§ 8.

Vägrar banken, under hvad sken det vara må, att sedel vid uppvisandet efter fastställd grund inlösa, eger sedelinnehafvaren att derom göra skriftlig anmälan hos Kongl. Maj:ts och Rikets Svea Hofrätt.

(Se Lagen för Rikets Ständers Bank af d. 1 Mars 1830.)

§ 9.

Öfver riksbankens metalliska kassa äfvensom tillgången i utländska valutor samt den beräknade sedelstocken skall dels, enligt 5:te §:n i lagen för Rikets

Ständers Bank af den 1 Mars 1830, för hvarje halft år och dels deremellan för hvarje månad uppgift upprättas, tryckas och med allmänna tidningarne utdelas.

Öfver riksbankens ställning skall likaledes upprättas, tryckas och med allmänna tidningarne utdelas dels, för hvarje kvartal, sammandrag och dels, för år, fullständig öfversigt.

Afdelning 2.

Om Bankens rörelse.

A. *Om metalliska kassans upprätthållande, köp och försäljning af silfver och guld, utländska vexlar, obligationer och statspapper.*

§ 10.

Mom. 1. Riksbanken emottager såväl i dess hufvudkontor som i lånekontoren svenskt guldmynt, prägladt i enlighet med Kongl. förordningen af den 31 Juli 1868, till det pris, som fullmäktige finna skäligt derå fastställa.

Mom. 2. Likaledes emottages såväl i hufvudkontoret som i lånekontoren svenskt guldmynt af äldre prägel samt utländskt guld- och silfvermynt af de slag och till de pris, som fullmäktige bestämma.

Mom. 3. Silfver och guld i plants, kontrolleradt verksilfver samt kontrolleradt eller annat omyntadt guld inköpes i såväl bankens hufvudkontor som lånekontoren.

Allt omyntadt silfver och guld skall å Kongl. Myntverket profvas och värderas, och erlägges betalning för silfver efter värdet i svenskt mynt och för guld efter af fullmäktige bestämdt pris.

Mom. 4. Riksbanken inköper jemväl, efter enahanda grund, silfver och guld, som, i ändamål att till riksbanken försäljas, omedelbart blifvit i Kongl. Myntverket aflemnadt.

Mom. 5. Fullmäktige medgifves att, efter särskild pröfning för hvarje fall och om de finna sådant lämpligt samt för riksbanken fördelaktigt, befria säljare af omyntadt silfver och guld från såväl myntskatt, som det eller de särskilda afdrag i öfrigt, hvartill Kongl. Myntverket är berättigadt, utan afseende derå, om silfver eller guld blifvit inlemnadt i riksbanken eller lånekontor eller å Kongl. Myntverket.

§ 11.

Mom. 1. I såväl riksbanken som dess lånekontor tillhandahålles i mån af tillgång å hvarterda stället och till de pris, fullmäktige hafva att bestämma,

icke allenast svenskt silfvermynt, prägladt före år 1830, och guldmynt af både äldre och nyare prägel, utan äfven utländskt silfver- och guldmynt.

Mom. 2. Likaledes tillhandahålles i riksbanken, i mån af tillgång, silfver och guld i plants till det pris, fullmäktige, med ledning af priset å silfver och guld på utrikes orter, bestämma.

§ 12.

Mom. 1. Fullmäktige bemyndigas att i Stockholm, Göteborg och Malmö köpa och åter försälja vexas, betalbara å utrikes ort, dragna på sex månader eller kortare tid, äfvensom att genom annat aftal öfvertaga utländsk valuta och den samma åter aflåta.

Mom. 2. Riksbankens behållning i utländska valutor ega fullmäktige att hafva inestående hos kända och säkra utländska bankinrättningar eller handels-hus samt att å dessa behållningar utställa vexas eller anvisningar, eller ock använda dem till förstärkning af silfver- och guldförrådet i riksbanken. Silfver och guld, som sjöledes infördes, skall mot sjöfara försäkras.

§ 13.

Fullmäktige bemyndigas likaledes att in- eller utrikes köpa och sälja in- och utländska obligationer och statspapper.

§ 14.

Mom. 1. Riksbankens metalliska kassa får icke bibehållas vid lägre belopp än tio millioner riksdaler riksmünt.

Mom. 2. Visar metalliska kassan benägenhet att nedgå till det här ofvan bestämda minsta belopp af tio millioner riksdaler riksmünt, böra fullmäktige i tid vidtaga de åtgärder, hvilka med afseende på förhållandena för tillfället finnas lämpliga, medelst afyttrande af obligationer eller statspapper, medelst sedelstockens förminskning genom indragning å lånerörelsen, eller medelst anlåtande af kredit å utrikes ort; egande fullmäktige att af dessa utvägar välja den eller dem, som för tillfället må finnas bäst leda till ändamålet.

Mom. 3. Vid indragning å lånerörelsen bör följande ordning iakttagas:

a) minskning i vaxeldiskonteringen, i utlåningen utan omsättningsrätt samt i kassakreditiv-rörelsen;

b) inställande af vaxeldiskonteringen, utlåningen och kassakreditiv-rörelsen, dock med undantag för de kreditiv, som här nedan omförmålas, samt minskning i utlåningen med omsättningsrätt;

- c) uppsägning till inbetalning inom den i hvarje fall bestämda tid af de Kongl. Kommers-kollegium och filialbankerna beviljade kreditiv; samt slutligen
 d) uppsägning af Riksgäldskontorets kreditiv.

Mom. 4. Utländsk kredit, i form af lån eller kreditiv, må begagnas till belopp af högst tolf millioner riksdaler riksmünt; och har Riksdagen i sådant afseende hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t, uppå fullmäktiges anmälan i ämnet, täcktes låta bemedla det af fullmäktige för riksbankens säkerhet nödigt ansedda lånet under den form, som för ändamålet kan finnas erforderlig, samt å ett sådant lån meddela dess nådiga garanti.

B. *Om riksbankens sedlar, om växling af mynt och sedlar samt om andra betalningsmedel, som i riksbankens kassor emottagas.*

§ 15.

Mom. 1. Riksbanken utgifver sedlar å följande valörer, nemligen:

å	1 rdr rmt, att inlösas med	$\frac{1}{4}$ rdr i silfver, eller	2 ort tolfödigt myntadt silfver.
5	" " "	$1\frac{1}{4}$	10 " " "
10	" " "	$2\frac{1}{2}$	20 " " "
50	" " "	$12\frac{1}{2}$	100 " " "
100	" " "	25	200 " " "
500	" " "	125	1000 " " "
1000	" " "	250	2000 " " "

skolande texten å dessa sedlar lyda sålunda: Sveriges Riksbank inlöser, vid anfordran, denna sedel å Riksdaler 00 Riksmünt med 00 Riksdaler i silfver eller 00 ort tolfödigt myntadt silfver; och böra sedlarne derjemte innehålla erinran om lagen mot banksedlars efterapning och förfalskning samt om gällande bestämmelser angående belöning för upptäckandet af sådant brott.

Mom. 2. Dessa sedlar förses med namnteckning af två riksbankens tjenstemän; den ena namnteckningen å sedlar af de två lägsta valörerna anbringad genom tryck.

Mom. 3. Riksbanken och lånekontoren skola alltid vara försedda med riksbankens sedlar till utväxling mot svenskt silfvermynt.

Mom. 4. För inväxling i landsorten af förslitna sedlar å 5 riksdaler och derunder i utbyte mot sedlar eller silfvermynt, ega fullmäktige att vidtaga nödiga åtgärder.

Mom. 5. I fråga om inlösen af bristfälliga och förslitna sedlar iakttages hvad som är stadgadt dels i Kongl. kungörelserna af den 5 Mars 1836 och den 4 Februari 1859 och dels i instruktionen för riksbankens tjenstemän.

Mom. 6. Framställning om inlösen af sedel, som blifvit så stympad och skadad, att denna inlösen beror icke af sedelns granskning, utan på undersökning och pröfning af särskilda skäl och omständigheter, pröfvas och afgöres af fullmäktige.

§ 16.

Mom. 1. I riksbankens kassor skall tillhandahållas svenskt silfvermynt af alla de valörer, som enligt gällande myntordning utmyntas; börande fullmäktige tillse att, så vidt ske kan, nödigt förråd af hvarje slag förefinnes.

Mom. 2. Vid lånekontoren utvexlas svenskt silfvermynt endast i mån af tillgång.

§ 17.

Mom. 1. I såväl riksbanken som dess lånekontor in- och utvexlas kopparmynt.

Mom. 2. Vid lånekontoren är utvexlingen inskränkt inom det belopp, som genom invexling dit ingått, men riksbanken bör städse vara försedd med ett, efterfrågan motsvarande förråd kopparmynt, så vidt ske kan, af alla fastställda valörer; hvadan det åligger fullmäktige tillse, att myntning af koppar i mån af behof varder verkställd.

Mom. 3. Invexladt kopparmynt af äldre prägel än år 1855, Riksgäldskontorets kopparskiljemyntspoletter deri inbegripna, får icke utvexlas, utan skall, i riksbankens räkenskaper bokfördt till allenast det värde, hvartill detsamma af Kongl. myntverket inlöses, till ommyntning användas.

§ 18.

Mom. 1. Vid insättningar och liqvider i riksbanken och lånekontoren kunna, utom rikets mynt och riksbankens sedlar, användas: riksbankens, lånekontorens och filialbankernas anvisningar, assignationer och vexas; sedlar, utgifna af sådana enskilda banker, som å den ort, der insättningen eller liquiden sker, lemna dagligt tillfälle till utbyte af dessa sedlar mot riksbankens sedlar och hvilka i öfrigt af fullmäktige pröfvas böra till mottagande godkännas, samt vid uppvisandet i Stockholm betalbara, af enskilda penningeanstalter utställda vexas, som efter vederbörande styrelses bepröfvande anses kunna mottagas.

Om förfaringssättet med mottagna enskilda bankers sedlar ega fullmäktige meddela föreskrifter.

Mom. 2. I lånekontoren mottagna lånekontors- samt filialbanks-assignationer och vexas, äfvensom enskilda penningeanstalters vexas skola~~genast~~genast såsom kon-

tant leverering till riksbanken insändas; börande förstnämnda assignationer och vaxlar före afsändningen i lånekontoren makuleras.

§ 19.

Bankens och lånekontorens kassor skola å hvarje helgfri dag hållas för allmänheten tillgängliga å tider, som af fullmäktige bestämmas.

C. Om depositions- och postvexelrörelsen.

§ 20.

Mom. 1. Af staten samt dess allmänna verk och kassor, de under städernas styrelser hörande embetsverk och kassor, allmänna inrättningar, välgörenhetsanstalter, enskilda stiftelser och bolagsföreningar samt enskilda personer skall i såväl riksbanken som dess lånekontor emottagas och å räkning föras icke allenast svenskt silfvermynt eller riksbankens sedlar, utan äfven caroliner, under förbindelse att, vid anfordran, tillhandahålla räkningshafvaren det insättningen motsvarande belopp mynt eller sedlar, eller det antal caroliner, som insatt blifvit.

För sådana insättningar erlägger riksbanken ej ränta.

Mom. 2. Om öppnande af räkning göres skriftlig anmälan.

Mom. 3. Insättningar och uttagningar få ske äfven i brutna tal.

Mom. 4. För uttagning kan begagnas antingen handskrifven eller tryckt anvisning eller assignation, eller till viss man eller order ställd vaxel, hvilken icke får in blanco transporteras; skolande behörigen folierade och numererade vaxelblanketter räkningshafvare tillhandahållas utan afgift.

§ 21.

Till undvikande af penningeförsändningar med posterna särskilda orter emellan ege en hvar att i riksbanken och lånekontoren insätta penningar, mot erhållande af till viss man eller ordres ställd vaxel, att, vid uppvisandet, inlösas antingen i riksbanken eller någotdera lånekontoret eller ock i riksbanken eller i uppgifvet lånekontor; och gäller i afseende å denna rörelse för öfrigt till iakttagande följande, nemligen:

a) Vaxel får ej in blanco transporteras.

b) Då vaxel af riksbanken utställes, skall densamma med först afgående post aviseras lånekontoren eller vederbörande lånekontor. Lika beskaffad avis åligge det lånekontor, som vaxel utfärdad, att till riksbanken och öfriga lånekontoren eller till riksbanken eller vederbörande lånekontor insända.

c) Öfver

c) Öfver rörelsen i dess helhet föres i riksbanken sammanfattad och fortgående räkenskap.

d) De penningar, som för ifrågavarande ändamål insättas i riksbanken och lånekontoren, få icke under något vilkor i diskonterings-, låne- eller kreditrörelse användas.

e) Om vid någotdera lånekontoret penningar insättas till högre belopp, än som för vaxlars infriande anses erforderligt, åligge det fullmäktige att sådana medel derifrån till riksbanken infordra, med fullmäktige lemnad rätt att kunna, der så nödigt anses, tillåta vederbörande lånekontorsstyrelse att, vid afsändning af riksbankens sedlar, desamma makulera genom derå med trycksvärta anbragta ord: "Inlöst i lånekontoret i N. N."

f) Företes till inlösen vid någotdera lånekontoret vaxel å större belopp, än hvartill den hos kontoret varande behållning uppgår, ege lånekontoret att för likvidens verkställande utgifva assignation å riksbanken; gällande härvid till efterrättelse hvad som i afseende å lånekontorens assignering i öfrigt är eller varder stadgadt.

g) I händelse åter de i riksbanken insatta medel skulle vid något tillfälle vara otillräckliga för infriande af vaxlar eller af sådana assignationer, som, enligt föregående moment, kunna af lånekontoren utfärdas, må fullmäktige begagna förskott, hvilket genast, då tillgången det medgifver, återbetalas.

D. Om mottagning af paketer och annan flyttbar egendom.

§ 22.

Riksbanken må, såvidt lägligt är och utrymme dertill inom riksbanken gifves, under försegling emottaga paketer eller annan flyttbar egendom, utan att om innehållet undfå uppgift och utan ansvarighet å riksbankens sida för oförvållad skada eller tillfällig olycka; skolande till riksbanken erläggas följande, i förhållande till det nedsatta godsets rymd och den tid det i förvar inestått, bestämda afgift, nemligen efter månad räknadt:

för depositum af $1\frac{1}{2}$ kubikfot eller derunder . . . . . R:mt — 50 öre,

„ depositum derutöfver till och med 4 å $4\frac{1}{2}$ kubikfot:

första kubikfoten . . . . . „ — 50 „

hvardera af de öfriga . . . . . „ — 25 „

„ depositum derutöfver till och med 8 å $8\frac{1}{2}$ kubikfot:

första 4 kubikfot . . . . . „ 1: 25 „

hvardera af de öfriga . . . . . „ — 20 „

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 10 Saml. 1 Afd. 2 Band. 2

(Banko-reglementet.)

för depositum derutöfver till hvad storlek som helst:

första 8 kubikfot . . . . . R:mt 2: — öre.
 hvardera af de öfriga . . . . . ” — 12 ”

Denna afgift utgår för minst en hel månad, och halfva månader upptagas icke, men hvad deröfver är, anses för hel månad.

Ej heller upptagas halfva kubikfot, men hvad som öfverstiger half, räknas som hel kubikfot.

Uppmätning af hvarje depositum sker vid dess inlemnande, då äfven afgiften, till sitt månadliga belopp uträknad och vederbörligen kontrollerad, införas i depositionsbeviset, hvilket å viss man utställes.

Vid det nedsatta godsets återtagande erlägges belöpande afgift, hvilken dock årligen infordras för sådana deposita, som under ett eller flere år innestått, och skola afgifternas belopp särskildt redovisas.

Skulle inlemnaren ej åtnöjas med den afgift, som i depositionsbeviset blifvit bestämd, återställs genast hans depositum.

E. Om upp- och utlånings-, diskonterings- och kreditvörelsen.

§ 23.

Mom. 1. I riksbanken och lånekontoren emottagas penningar på upp- och afskrifningsräkning af såväl enskilde personer, som enskilda korporationer, bolag och inrättningar, under följande hufvudsakliga villkor, nemligen:

a) insättningar och uttagningar få ske äfven i brutna tal;
 b) å insättning meddelas qvitto, hvilket icke får å annan öfverlätas;
 c) för uttagning begagnas å viss man eller ordres ställd vaxel, hvilken icke får in blanco transporteras; skolande behörigen folierade och numererade vaxelblanketter räkningshafvare tillhandahållas utan afgift;

d) vaxel är betalbar vid uppvisandet, under förutsättning att å räkningen finnes behållning, motsvarande vaxelns belopp;

e) å insatta medel beräknas ränta från och med första helgfria dag efter insättningen å högsta fulla 100-tal af behållningen, såvidt ränta å densamma blifvit utfäst.

Mom. 2. Fullmäktige ega att bestämma icke allenast den ränta, utan äfven, inom ett maximum af 400,000 riksdaler, det belopp, hvarå sådan på hvarje räkning godtgöres, och hvilken ränta för öfrigt kan vara olika i riksbanken och de särskilda lånekontoren.

§ 24.

I riksbanken och lånekontoren mottagas ock penningar af såväl enskilde personer som enskilda korporationer, bolag och inrättningar, att återbetalas antingen å bestämd dag efter insättningen eller efter viss, på förhand bestämd ömsesidig uppsägning, under följande villkor:

- a) insättning får ske å 100 riksdaler och deröfver, äfven i brutna tal;
- b) öfver insättning meddelas bevis, hvilket skall återställas, då penningarne lyftas;
- c) ränta äfvensom högsta insättningsbelopp bestämmes af fullmäktige.

§ 25.

Riksbankens utlåningsrörelse bedrifves genom lånekontoret i Göteborg för Hallands, Göteborgs och Bohus, Elfsborgs och Skaraborgs län; genom lånekontoret i Malmö för Blekinge, Christianstads och Malmöhus län; genom lånekontoret i Wisby för Gotlands län; genom afdelningskontoret i Luleå för Westerbottens och Norrbottens län; samt genom riksbanken för rikets alla öfriga län.

§ 26.

Denna rörelse omfattar:

- 1) diskontering af vaxlar;
- 2) utlåning mot hypotek af löpande förskrifning, aktier, publika papper eller annan säkerhet;
- 3) utlåning mot pant af vågförda effekter;
- 4) beviljande af kassakreditiv; och
- 5) utlåning med omsättningsrätt.

§ 27.

Mom. 1. Till utlåning med omsättningsrätt skall ett förslag af tio millioner riksdaler afsättas.

För öfrigt ega fullmäktige att för den i punkterna 1, 2, 3 och 4 af nästföregående § omförmälda diskontering, utlåning och kassakreditivrörelse använda dels de genom upplåning enligt §§ 23 och 24 tillgängliga medel, dels af riksbankens egna fonder hvad som för nämnde rörelse kan afses.

Mom. 2. Fördelningen emellan riksbankens hufvudkontor och lånekontoren af de till utlåningsrörelsen afsedda medel bestämmes af fullmäktige; dock bör

i allmänhet såsom grund för fördelningen af det till utlåning med omsättningsrätt afsatta förlag iakttagas, att deraf afses:

för riksbankens hufvudkontor	5,300,000.
„ lånekontoret i Göteborg	2,600,000.
„ d:o i Malmö	1,400,000.
„ d:o i Wisby	200,000.
„ afdelningskontoret i Luleå	500,000.
	<hr/> S:gr R:dr 10,000,000.

Diskontering af vaxlar.

§ 28.

Mom. 1. Diskontering tillåtes allenast af vaxel, som, ställd i svenskt mynt och betalbar inom högst sex månader efter diskonteringsdagen, är dragen på inom riket bosatt svensk undersåte samt inrättad i enlighet med den i gällande vaxel-lag stadgade form och behörigen accepterad.

Mom. 2. Är acceptanten icke bosatt å diskonteringsorten, eller i Stockholm, eller å ort, der lånekontor eller annan bankinrättning har sitt säte, skall å vaxeln uppgifvas namnet på en å diskonteringsorten boende person, hos hvilken betalningen vid förfallotiden tillhandahålles.

Mom. 3. Diskontering af vaxel å lägre belopp än tvåhundra riksdaler är ej medgifven.

Utlåning mot hypotek af löpande förskrifning, aktier, publika papper eller annan säkerhet.

§ 29.

Mom. 1. Utlåning sker mot lånesökandes förbindelse, åtföljd af antingen löpande förskrifning eller accepterad invisning, motsvarande minst hela det sökta lånebeloppet;

eller ock aktier, publika papper eller andra hypoteker, som vederbörande styrelse anser innefatta fullkomlig säkerhet för det sökta lånet.

Mom. 2. Lån meddelas å bestämd tid af högst sex månader eller ock att återbetalas efter förutgången uppsägning af högst tre månader, men i begge fallen icke å lägre belopp än 200 riksdaler.

Utlåning mot pant af vågförda effekter.

§ 30.

Mom. 1. Utlåning sker i riksbanken och lånekontoret i Göteborg mot lånsökandes förbindelse och pant, enligt medföljande på riksbanken eller lånekontoret öfverlåten vågattest;

1:o) af nedannämnde på vågar inom riket upplagda effekter af svensk tillverkning, nemligen: smidt och valsadt jern, jernmanufaktur, stål, messing och koppar af alla slag, samt alun och bly; börande i vågattester från Stockholms och Göteborgs vågar panten upptagas till namn, sort och vikt, samt i attester från öfriga vågar äfven till stämplars, dimensioner, stång- eller stycketal, med uppgift tillika huruvida panten finnes antingen i sjelfva våghuset eller å annat förvaringsställe; och

2:o) af svenskt tackjern, som i enlighet med gällande författningar är behörigen stämpladt och märkt samt upplagdt antingen å jernvåg i Stockholm eller Göteborg, eller å någon af öfriga inom riket befintliga jernvågar, vid hvilka vågmästare äro anställda, och som stå under tillsyn och ansvarighet af städernas magistrater; börande vågattesten innehålla bestämd uppgift å namnet på och stämpeln för den hytta, hvarest tackjernnet är tillverkad, samt vigten.

Mom. 2. Belåningspriset bestämmes af fullmäktige till högst tre fjerdedelar af pantens försäljningsvärde.

Mom. 3. Lån meddelas å bestämd tid af högst sex månader eller ock att återbetalas efter förutgången uppsägning af högst tre månader.

Mom. 4. Med såväl återbetalning af dessa lån, som den derfor lemnade pantens frigifning förhålles i enlighet med hvad för närvarande är stadgadt eller framdeles kan af fullmäktige föreskrifvet varda.

Mom. 5. Riksbankens och lånekontorens styrelser ega, hvar för sitt låne-distrikt, så ofta och på det sätt, styrelserna finna lämpligast samt för riksbankens säkerhet nödigt, låta anställa inventeringar å de på vågarne för riksbankens räkning pantsatta effekter.

Beviljande af kreditiv.

§ 31.

Mom. 1. Kassakreditiv beviljas:

a) riksgäldskontoret;

b) kongl. kommers-kollegium till manufakturernas och fabrikernas understödjande;

c) jernkontoret;

d) sparbanker, som äro försedda med stadgar, stadfästade af vederbörlig myndighet;

e) bolag, ehvad de äro grundade på Kongl. förordningen af den 6 Oktober 1848 angående aktiebolag eller delvis eller till det hela solidariska, med undantag allenast af sådana, som drifva bankrörelse med rätt att utgifva egna bank-sedlar; samt

f) enskilda personer.

Kreditiv beviljas hvarje gång på högst ett år, mot säkerhet, som af vederbörande styrelse godkännes.

Från skyldigheten att ställa säkerhet äro riksgäldskontoret och jernkontoret befriade, hvaremot riksbanken för kreditivet till kongl. kommerskollegium skall ega säkerhet i manufakturdiskontens alla fordringar samt egna behållna tillgångar.

Mom. 2. Inträdes- eller kreditivavgiftens belopp bestämmes af fullmäktige.

Från erläggandet af sådan afgift äro riksgäldskontoret, kongl. kommerskollegium, jernkontoret, sparbanker och s. k. folkbanker befriade.

Mom. 3. Riksgäldskontoret eger att begagna ett kreditiv af 1,500,000 R:dr.

Kreditiven till kongl. kommers-kollegium och jernkontoret bestämmas för år 1873 till en million R:dr för det förra och 300,000 R:dr för det sednare.

Kreditiv må beviljas: till Stockholms stads sparbank å högst 50,000 R:dr, till Göteborgs sparbank högst 20,000 R:dr, till hvar och en af öfriga sparbanker samt till folkbank högst 10,000 R:dr.

I öfrigt eger vederbörande styrelse att i hvarje fall bestämma huru stort belopp må kreditivsökande beviljas.

Mom. 4. Uttagningar och insättningar få verkställas äfven i brutna tal.

Räntan beräknas för den summa, som å kreditiv är utestående, dock att, om denna slutar å annat belopp än jemnt tiotal riksdaler, räntan beräknas å närmast öfverskjutande fullt tiotal.

Mom. 5. För uttagning begagnas antingen på viss man ställd invisning, å hvilken summa, datum och alla personers namn äro handskrifna, eller ock på viss man eller ordres ställd vaxel, hvilken icke får in blanco transporteras; skollande behörigen folierade och numererade vaxelblanketter kreditivhafvare tillhandahållas utan afgift.

Mom. 6. Kreditivtagare, som vid utgången af kreditivtiden erhållit nytt kreditiv, att omedelbart derefter begagnas, är berättigad att låta till det nya kreditivet öfverföra vid kreditivtidens utgång till äfventyrs befintlig kapitalskuld, i mån som denna icke öfverstiger det nya kreditivets belopp. För sådan öfverföring erlägges ej afgift.

Utlåning med omsättningsrätt.

§ 32.

Mom. 1. Utlåning med omsättningsrätt sker mot lånsökandes förbindelse, antingen åtföljd af löpande förskrifning, accepterad invisning, aktier, publika papper eller andra hypoteker, som fullmäktige eller vederbörande styrelse anser innefatta fullkomlig säkerhet för det sökta lånet, eller ock försedd med borgen.

Mom. 2. Lånetiden får ej öfverstiga sex månader, men lånen må, såsom hittills, omsättas, dock på högst sex månader hvarje gång.

Mom. 3. Lån må ej utgifvas å mindre belopp än 200 riksdaler, eller anorlunda än å hela tiotal riksdaler derutöfver.

Mom. 4. Vid omsättning på jemna sex månader fordras minst en femtedels afbetalning efter ursprungliga kapitalet, samt i förhållande derefter vid kortare omsättningstider till och med tre månader, då afbetalningen blifver minst en tiondedel; och får ingen inbetalning till ringare än detta sistnämnda belopp ega rum, om ock omsättning skulle sökas på kortare tid än tre månader.

Mom. 5. Derest, vid omsättning af lån, felaktighet å de inlemnade lånehandlingarne förefinnes, är lånsökande berättigad till erhållande af en månads anstånd, från förfallodagen räknadt, för handlingarnes inlemnande ånyo, under vilkor likväl att den föreskrifna inbetalningen blifvit senast å lånets förfallodag verkställd, samt att riksbankens säkerhet genom anståndet icke äfventyras.

Mom. 6. Inlemnas till någotdera diskont- eller lånekontoret ansökningar om lån från denna fond å större sammanlagdt belopp, än tillgångarne medgifva, beviljas lånen i den ordning, anmälan derom ingått.

Allmänna bestämmelser angående diskonterings-, utlånings- och kreditivrörelsen.

§ 33.

Mom. 1. Diskontering, lån eller kreditiv må ej beviljas:

1:o svenska medborgare, som äro bosatta å utrikes ort;

2:o fullmäktige i riksbanken och ledamöterna i styrelserna öfver lånekontoren; samt

3:o tjänstemän och betjente i riksbanken och vid lånekontoren; dock ega bemälda fullmäktige och ledamöter samt tjänstemän och betjente att hos riksbanken eller vederbörande lånekontor erhålla lån eller kreditiv mot säkerhet af publika papper, äfvensom lån mot pant af vågförda effekter.

Mom. 2. Ingen må medgifvas att diskontera vaxel eller erhålla lån eller kreditiv inom annat lånedistrikt än det, hvarest han är mantalsskrifven.

Mom. 3. Vaxel-, förskrifnings- eller invisningsutgifvare, acceptant, endos-sent eller löftesman må kunna antagas, äfven om han tillhör annat lånedistrikt, än der diskontering, lån eller kreditiv sökes.

Mom. 4. Såsom låntagare får ej någon häfta för högre lån med omsätt-ningsrätt än sex tusen riksdaler riksmünt.

§ 34.

Mom. 1. Förbindelse för nytt eller omsättning af redan erhållet lån, eller för kreditiv skall, derest låntagares eller löftesmäns vederhäftighet ej är af styrelsen känd eller den erbjudna panten icke, ensam för sig, anses innefatta fullgod säkerhet, vara försedd med antingen officiellt intyg af länsstyrelse, eller, å landet, af domhufvanden i orten, eller, i stad, af magistraten eller borgmästaren, den sednare å embetets vägnar, eller ock med af enskild man, för hvilken styrelsen hyser fullt förtroende, utfärdadt bevis angående vederhäftigheten.

Men oberoende häraf åligger det styrelsen att, med afseende å hvarje sökt vaxeldiskontering, lån eller kreditiv, pröfva antagligheten af den därför erbjudna säkerhet samt med noggrannhet tillse att riksbankens säkerhet i hvarje fall be-tryggas; och må styrelsen icke underlåta att, för vinnande af detta ändamål, förskaffa sig alla de upplysningar, som kunna inverka på omdömet om gäldenä-rernas ställning och förmåga att i allo uppfylla ingångna förbindelser.

Mom. 2. Då låntagare eller hypoteksutgifvare eller löftesmän ej sjelfve kunna skriva eller icke hafva för styrelsen känd namnteckning, skall af två tro-värdige män alltid vara bestyrkt, i förra fallet att de, vid deras namns tecknan-de närvarande, erkänt förbindelsen, och i det sednare underskrifternas egenhän-dighet.

§ 35.

Mom. 1. Allmänheten är berättigad att i upp- och utlåningsärenden hos riksbanken och lånekontoren personligen eller genom ombud utföra sina ange-lägenheter, äfvensom att derom omedelbart skriftvexla. Alla här af i riksbanken och lånekontoren härflytande bestyr besörjas afgiftsfritt, under de vilkor och för-behåll fullmäktige bestämma.

Mom. 2. Såväl fullmäktige i riksbanken och ledamöter af lånekontors-styrelserna, som de tjenstemän i riksbanken och lånekontoren, hvilka af allmän-heten emottaga diskonterings-, låne- eller kreditivhandlingar, bereda dem till föredragning eller hafva dem under vård, äfvensom ombudsmännen i riksbanken
och

och lånekontoren och de i ombudsmansexpeditionen anställde tjänstemän vare det uttryckligen förbjudet att såsom kommissionärer taga någon befattning med vaxeldiskontering, eller med anskaffande af lån eller kreditiv i riksbanken och lånekontoren; ankommande det för öfrigt på fullmäktige att, i den mån sådant låter sig verkställa, utsträcka enahanda förbud jemväl till öfrige tjänstemän inom riksbanken och lånekontoren.

Finnes förbudet vara öfverträdt af fullmäktig eller ledamot af lånekontors styrelse, göres derom anmälan hos fullmäktige, som förordna angående åtal i enlighet med gällande ansvarighetslag.

Öfverträdes åter förbudet af tjänsteman, anmäles förhållandet hos fullmäktige eller vederbörande styrelse, som ega att antingen för alltid eller viss tid af minst sex månader skilja den felaktige från befattningen och densamma åtföljande förmåner.

§ 36.

Mom. 1. Räntan å lån med omsättningsrätt utgör fem procent för år räknadt och afdrages i förskott.

Vid vaxeldiskontering samt öfrig utlåning ega fullmäktige bestämma räntan med afseende å såväl penningställningen som betalningstiden och de säkerheter, hvilka erbjudas; och kan denna ränta vara olika i riksbanken och vid hvarjdera lånekontoret. Räntan erlägges å den i skuldförbindelsen utfästade tid.

Mom. 2. För de summor, som lyftas eller insättas å kassakreditiv, beräknas å kreditiven till riksgäldskontoret, kongl. kommerskollegium, jernkontoret, sparbanker och s. k. folkbanker fyra procent ränta, men å öfriga kreditiv den ränta, fullmäktige med afseende å penningställningen hafva att bestämma.

Mom. 3. För lån, som ej senast å förfallodagen antingen till fullo inbetalas eller liqvideras genom omsättning, der sådan får ega rum, samt för de kassakreditiv, som icke betalas i enlighet med gällande kontrakt, beräknas från förfallodagen sex procent ränta för år räknadt, der ej högre ränta är å försträckningen betingad, i hvilket fall denna högre ränta utgår intill dess full betalning sker.

§ 37.

Diskontering och utlåning sker i riksbanken samt vid lånekontoren i Göteborg och Malmö alla söknedagar samt vid lånekontoret i Wisby minst två dagar i veckan.

Kassakreditiv pröfvas så snart handlingarne undergått granskning, och kreditivtiden räknas från och med den dag, som i hvarje fall genom kontrakt bestämmes.

§ 38.

Riksbanken och lånekontoren ega att af såväl Öfverståthållare-embetet i Stockholm som samtliga Konungens befallningshafvande och öfrige exekutorer skyndsamligen erhålla laga handräckning i alla de utsökningsmål, som af riksbankens och lånekontorens utlåningar härröra, med åliggande för bemälda myndigheter att, efter skuldens indrifvande, de influtna medlen ofördröjligen till riksbanken eller lånekontoren insända.

Om fortsatt utredning af upphörda lånerörelsegrenar.

§ 39.

Mom. 1. Obligationer, utfärdade af riksbanken å medel, upplånade före år 1830, få icke i riksbanken belånas, men riksbanken infriar vid anfordran sådana af dessa obligationer, hvilka ej innefatta förbud mot medlens uttagning.

Mom. 2. För indrifning af återstående obetalda lån mot inteckning i hus och jord i städerna utom Stockholm tjänar till efterrättelse hvad derom i äldre bankoreglementen och gällande tjenstgöringsordningar är stadgadt.

Mom. 3. De af allmänna hypoteksbanken, mot säkerhet af denna banks obligationer, från riksbanken öfvertagna fordringar mot pant af inteckning i fastighet på landet och återbetalning i sedlar, till belopp samma fordringar vid 1864 års slut utgjorde, eller 6,280,832 riksdaler 56 öre riksmünt, liqvideras i öfverensstämmelse med uppgjordt aftal och antagen amorteringsplan.

Mom. 4. I afseende på försträckningarne till ännu qvarvarande filialbanker tjänar till efterrättelse hvad derom är stadgadt i § 44 af bankoreglementet under 16 Maj 1871.

Mom. 5. Ingående afbetalningar å riksbankens inom linien förda fordran hos Södertelje kanalbolag hänföres till vinsten för året; och kommer den för nämnda fordran af vederbörande afgifna förbindelse att fortfarande hos riksbanken förvaras.

Mom. 6. De medel, som inflyta å den s. k. statslånefondens utestående fordringar, skola, efter afdrag af nödiga förvaltningsutgifter, till riksgäldskontoret aflämnas vid slutet af hvarje tredje månad.

Denna fonds räkenskaper vid de särskilda kontoren granskas fortfarande af samma revisorer, som årligen utses till granskning af nämnda kontors förvaltning.

Sedan slutlig utredning skett af statslånefondens återstående fordringar, skola fullmäktige till Kongl. Maj:t i underdånighet insända sammanfattad redogörelse öfver inkomster samt utgifter och förluster i och för statslånefonden.

Afdelning 3.

Om riksbankens styrelse och dennas åligganden.

§ 40.

Mom. 1. Styrelsen öfver riksbanken föres af sju fullmäktige, hvilka vid hvarje lagtima riksdag utses i den ordning, 71 § Riksdags-ordningen stadgar.

Mom. 2. Fullmäktige välja sjelfve bland sig en vice ordförande, att föra ordet när hinder för ordföranden inträffar.

Mom. 3. Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt hvad här nedan föreskrifves, inkallas suppleant att i styrelsen deltaga.

Mom. 4. Fullmäktig fråntråde genast denna befattning i följande fall:

- a) om han blifver ledamot af statsrådet;
- b) om han ställes under förmynderskap;
- c) om han till borgenärer all sin egendom afträder;
- d) om han af allmän åklagare ställes under tilltal för vanfrejdande brott;
- e) om han förklaras förlustig medborgerligt förtroende eller ovärdig att inför rätta föra andras talan;
- f) om han blifvit förvunnen att hafva vid riksdagsmannaval med penningar eller gåfvor sökt värfva röster eller emot vedergällning afgifvit sin röst, eller genom våld och hot stört valfriheten.

Och skall då suppleant inkallas att i stället såsom fullmäktig inträda.

§ 41.

Vid förvaltningen af riksbanken hafva fullmäktige att ställa sig till efterrättelse ej mindre rikets grundlagar, än äfven de i afseende på riksbanken särskildt utfärdade lagar, ordningar, stadgar och reglementen; och åligger det fullmäktige att doldt och förtegadt hålla hvad som rör enskilda personers förhållanden till riksbanken eller i öfrigt vid förvaltningen kan förefalla af sådan beskaffenhet, att det, enligt Riksdagens beslut, tyst vara bör.

§ 42.

För den dagliga förvaltningens handhafvande utse fullmäktige inom sig två deputerade. Dessa deputerade utöfva noggrann tillsyn öfver göromålens handläggning inom riksbanken, besörja de med köp och försäljning af vaxlar i Stockholm förenade bestyr, föredraga låne- och andra ärenden samt hafva inspektionen öfver riksbankens pappersbruk, allt i öfverensstämmelse med reglemen-

tet för riksbanken samt de instruktioner och förordnanden, som äro eller varda af fullmäktige utfärdade.

§ 43.

Mom. 1. För behandling af allmänna ärenden sammanträda fullmäktige en gång i hvarje vecka, eller oftare om ärendenas beskaffenhet och oafbrutna gång sådant fordrar, och skola dervid minst fem fullmäktige vara tillstädes; dock må ärenden, som ej tåla uppskof, afgöras af allenast fyra fullmäktige, derest de äro om beslutet ense; men i sammanträden med fullmäktige i riksgälds-kontoret böra minst fem af bankofullmäktige deltaga.

Uppstå vid fullmäktiges öfverläggningar skiljaktighet i meningarne, böra fullmäktige till protokollet afgifva sina röster, hvilka per capita beräknas. I de fall, då rösterna äro lika, ege ordföranden afgörande röst. Den som icke till protokollet sig yttrat, anses hafva bejakat pluralitetens beslut, och fullmäktig, som af en eller annan anledning varit hindrad att något fullmäktiges beslut öfvervara, får ej på sådan grund sig undandraga att deltaga i de öfverläggningar, som vidare i följd af samma beslut kunna uppstå. Endast i fråga om val till sådana förrättningar, hvartill någon ibland fullmäktige kan blifva utsedd, får röstning med slutna sedlar ega rum.

Expeditioner i fullmäktiges namn må ej utgå, utan till följd af beslut, fattadt i fullmäktiges sammankomst.

Mom 2. Pröfning af vexeldiskonterings-, låne- och kreditivansökningar verkställas alla söknedagar af minst fyra fullmäktige, nemligen de två deputerade samt minst två bland öfrige fullmäktige.

För bifall till ansökning fordras afgjord röstöfvervigt.

Mom. 3. I de fullmäktiges behandling tillhörande mål skola vederbörande tjenstemäns utlåtande infordras, derest sådant för målets utredning nödigt anses.

§ 44.

Till ärenden, hvilka i riksbanken böra hållas hemliga, räknas, utom diskonterings-, låne- och kreditivärenden, de beslut och åtgärder, fullmäktige fatta och vidtaga i afseende på köp och försäljning af vaxlar med hvad dertill hörer, samt reela fondens vidmakthållande, äfvensom angående tillverkning af banksedlar enligt nya metoder, så att fullmäktiges öfverläggningar och beslut härom, hvilka uti särskildt protokoll upptagas, ej få yppas, förrän banko-utskottet eller fullmäktige anse sådant kunna ske utan skada för riksbanken.

§ 45.

Fullmäktige kunna ej, i och för deras befattning med riksbanken, emottaga befallningar af någon annan än riksdagen och dess banko-utskott i de fall detta sistnämnda eger att föreskrifter å riksdagens vägnar meddela; varande fullmäktige för sina åtgärder i denna egenskap riksdagen eller dess banko-utskott och revisorer allena redo skyldiga, samt kunna icke för sitt förhållande till ansvar ställas, utan i laga ordning och till följd af riksdagens eller dess revisorers beslut, eller, mellan riksdagar och revisioner, genom riksdagens justitie-ombudsman.

§ 46.

Skulle, i något fall, Kongl. Maj:t tackas genom dertill förordnad embetsman till fullmäktige framställa något ärende, för att med dem derom underhandla, vare det fullmäktige förbjudet att i denne embetsmans närvaro om beslutet öfverlägga och detsamma fatta.

§ 47.

Mom. 1. För det af Kongl. Myntverket från riksbanken eller för dennas räkning emottagna silfver och guld, hvilket bokföres till värdet i myntad form, åligger det fullmäktige tillse att nämnda verk, så fort ske kan, redovisar genom aflemnande till riksbanken af myntadt eller omyntadt silfver eller guld; och ege fullmäktige att öfver sålunda emottaget och redovisadt silfver och guld från Kongl. Myntverket undfå kvartals- och årsräkningar, hvilkas öfverensstämmelse med riksbankens räkenskaper genom granskning derstädes utrönes.

Mom. 2. Fullmäktige skola genom delegerade deltaga i den inventering å Kongl. Myntverket, som i Januari månad hvarje år och oftare, der så nödigt pröfvas, anställas på sätt Kongl. Maj:t finner godt förordna.

Skulle dervid, i hvad riksbanken rör, något finnas att erinra, må fullmäktige hos Kongl. Maj:t derom göra underdånig anmälan.

§ 48.

Fullmäktige skola minst en gång hvarje år icke allenast förrätta inventering af riksbankens alla kassor och öfriga förvaringsrum, utan äfven anställa besigtning å riksbankens hus och inventarier.

§ 49.

Fullmäktige berättigas att, efter noggrann pröfning af omständigheterna i

hvarje särskildt fall, bevilja de riksbankens och lånekontorens gäldenärer, som till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, ackord vid likviden af deras skulder till riksbanken eller lånekontoren, men ega för öfrigt icke, med undantag dock hvad angår vissa inom linien förda fordringar, i afseende på hvilka blifvit af riksdagen särskildt föreskrifvet, att efterskänka något af hvad enligt gifna föreskrifter och gällande författningar bör erläggas, utan skola alla frågor om eftergift underställas nästblifvande banko-utskott till afgörande i den ordning, instruktionen för detta utskott stadgar.

§ 50.

Öfver sådana till banko-utskott eller revisorer ställda besvär eller hos banko-utskott gjorda ansökningar, som blifvit inom behörig tid till fullmäktige inlemnade, skola fullmäktige afgifva utlåtande.

§ 51.

Fullmäktige äro berättigade att, när som helst, genom ombud, utsedt inom eller utom fullmäktige, anställa inventering och undersökning vid lånekontoren.

§ 52.

Mom. 1. Åt fullmäktige är öfverlemnadt att låta af riksbankens medel utbetala:

- 1:o de åtskilliga barnhusinrättningar i riket anvisade anslag;
- 2:o bidraget till bankostatens enke- och pupillkassa;
- 3:o åt de personer, hvilka förut åtnjutit julgäfvor och fortfarande deraf äro i behof, sådant understöd till oförändradt belopp;
- 4:o de från fullmäktiges s. k. dispositionsräkning nu utgående årliga anslag.

Och ega fullmäktige att af de på anslaget till berörda dispositionsräkning uppkomna besparingar dels utgifva ersättning för utarbetande af fortsättning intill närvarande tid af det register öfver riksbankens handlingar, som till och med 1825 blifvit upprättadt, och dels att meddela understöd åt sådana i torftiga omständigheter stadda enkor och barn efter tjenstemän och betjente vid riksbanken och diskontverken, som icke äro berättigade till erhållande af pension från dessa inrättningars pensionskassor.

Mom. 2. Om de med berörda anslag inträffade förändringar skola fullmäktige hos banko-utskottet göra anmälan.

§ 53.

Det åligger fullmäktige icke allenast att, sedan årsräkenskaperna vid riksbankens pappersbruk blifvit afslutade, samfäldt eller genom delegerade, på stället

taga kännedom af föregående årets förvaltning samt tillse byggnaders och maskiners tillstånd m. m., utan äfven att vid hvarje förvaltares afgang och deremellan hvar 3:dje år verkställa inventering af förråden vid bruket.

§ 54.

Förekomma under pågående riksdag sådana frågor, som i ett eller annat afseende hafva inflytande på riksbankens kredit eller säkerhet, men hvaröfver bestämda föreskrifter saknas, må beslut derom ej af fullmäktige fattas, innan de först rådfört sig med banko-utskottet.

§ 55.

Någon riksbankens fastighet, med undantag af sådan, som till betäckande af riksbankens deruti intecknade fordran blifvit för dess räkning inropad, må icke af fullmäktige afyttras eller riksbanken fränskiljas, utan skall fråga derom underställas bankoutskottet.

§ 56.

Berättelser skola af fullmäktige afgifvas dels angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning i sin helhet, till såväl bankoutskottet som riksdagens revisorer öfver stats-, banko- och riksgäldsverken, och dels angående diskonterings-, låne- och kreditivrörelsen samt hithörande bevaknings- och utskönningsärenden, till riksdagens för granskning häraf utsedde särskilda revisorer.

§ 57.

Fullmäktige skola alltid vara beredde på sådane anstalter, hvarigenom riksbankens redbarheter samt angelägna handlingar och dokumenter må kunna, om så fordras, utan tidsutdrägt, till säker ort inom riket förflyttas; och böra fullmäktige, vid slikt förhållande, af Kongl. Maj:t utbedja sig råd och upplysningar; varande å Carlsborgs fästning för riksbankens räkning tillgänglig en särskild lägenhet, hvarest större eller mindre del af riksbankens redbarheter kan, i händelse af behof, förvaras.

§ 58.

Åt fullmäktige är uppdraget:

enligt Regeringsformens 50 § att, jemte fullmäktige i riksgäldskontoret,

med Konungen samråda om utsättande af annan riksdagsort då, i anseende till viktiga hinder, riksdag ej kan hållas i hufvudstaden;

enligt Regeringsformens 98 § att, om Justitie-ombudsmannen dör eller sin befattning nedlägger, då, gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret, insätta i embetet den person, riksdagen till hans efterträdare utsett, samt att, då den person, som riksdagen utsett att Justitie-ombudsmannen efterträda, till verklig Justitie-ombudsman förordnas, eller genom döden afgår, eller rättigheten till efterträdan sig afsäger, genast, samfäldt med riksgäldskontorets fullmäktige, per capita, välja en annan;

enligt Regeringsformens 109 § att, derest riksdagen bestämt bevillningens hela belopp, men icke före riksdagens slut om bevillningens fördelning blifvit ense, då, gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret, uppsätta och utfärda ny bevillningsförordning på sådan grund, att de i den förut gällande bevillningsförordningen stadgade artiklar jemlikt ökas eller minskas efter den fastställda bevillningssummans förhållande till den, som vid föregående riksdag blifvit fördelad;

enligt Riksdags-ordningens 32 §, att vid riksdagens början genom tre delegerade tillstädesvara vid granskning af de fullmakter, hvarmed riksdagsmännen skola styrka sin behörighet;

enligt Instruksen för riksdagens revisorer af Riksbanken § 7, att, när för ordinarie revisor eller i hans ställe inkallad suppleant, sedan lagtima riksdag är afslutad och innan revisionen sammanträtt, hinder uppkommer att uppdraget utföra, uppå anmälan derom, inkalla närmast i ordningen varande suppleant att i revisionen delta.

Derjemte ega fullmäktige att gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret, för framtida uppsigten och kontrollen öfver Göta kanals vidmakthållande, utse och välja en person att, å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar, såsom ledamot delta i Göta kanaldirektion; skolande nytt val dertill hvarje år anställas, hvarvid dock det förut utsedda ombudet kan åter inväjas.

Bemålde fullmäktige må ock gemensamt utse ett ombud att å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar delta i revisionerna af kanalverkets räkenskaper.

Afdelning 4.

Om tjenstemännen, deras tillsättande, aföning och åligganden, ordningsstadganden samt grunderna för pensions erhållande.

§ 59.

De af riksbankens verksamhet härflytande göromål handläggas af tjenstemännen,

männen, i öfverensstämmelse med gällande instruktioner samt de af fullmäktige eller deras deputerade meddelade föreskrifter.

I berörda instruktioner ega fullmäktige att vidtaga sådana smärre förändringar, som kunna finnas nödiga och icke äro mot föreskrifterna i detta reglemente stridande; skolande likväl dylika af fullmäktige beslutade förändringar vid nästkommande riksdag underställas banko-utskottets pröfning och stadfästelse.

§ 60.

Tjenstegraderna inom riksbanken äro fyra, nemligen:

Första graden: kontorsskrifvare, kassaskrifvare och kanslister.

Andra graden: bokhållare, revisorer, kassörer, notarie och registrator.

Tredje graden: kamererare och ombudsman.

Fjerde graden: kommissarier och bankosekreteraren.

§ 61.

Mom. 1. På ordinarie stat må ej tillsättas flere tjenstemän än högst sextio, hvaraf i första graden tjugufyra, i den andra tjugutre, i den tredje fem och i den fjerde åtta. För tjenstemän af tredje och fjerde tjenstegraden, äfvensom för dem af andra graden, hvilka tjenstgöra i fullmäktiges och ombudsmans-expeditionerna, meddelas fullmakt.

Mom. 2. Skulle för göromålens obehindrade gång ökade arbetskrafter för någon tid finnas oundgängligen behöfliga, ega fullmäktige att utöfver stat anställa den eller de tjenstemän, som erfordras, och åt dem för tjenstgöringstiden anslå lämpliga arvoden.

Mom. 3. Vaktbetjening i riksbanken till erforderligt antal antages af fullmäktige.

§ 62.

Mom. 1. De till fullmäktige, deras deputerade samt tjenstemännen utgående löner och arvoden äro bestämda i särskild, af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. Utöfver hvad aflöningsstaten upptager ega fullmäktige ej mindre att för underskrifvande af nya samt granskning, uppräknig och korsning af förslitna sedlar meddela de tjenstemän, hvilka dertill erhålla uppdrag, särskild godtgörelse, som af fullmäktige bestämmes, än äfven att tilldela lämpliga arvoden såväl åt de tjenstemän, hvilka biträda deputerade med göromål och bestyr i och för vaxlars köp och försäljning, som ock åt de tjenstemän, hvilka erhålla uppdrag att handhafva de göromål, som härflyta af stadgandet i § 35 mom. 1 här ofvan.

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 10 Saml. 1 Afd. 2 Band.

(Banko-reglementet).

Likaledes ega fullmäktige att utöfver stat till vaktmästare i och för tjänstgöring vid brandanstalterna och nattbevakningen meddela de arvoden, fullmäktige finna skälige.

Mom. 3. Å arvodesstat utgående tjänstgörings- och missräkningspenningar samt sådana arvoden, hvilka äro anvisade åt tjänstemän, åtfölja utöfvandet af sjelfva tjänstebefattningen, och få alltså icke åtnjutas under tjänstledighet; dock med rättighet för fullmäktige att kunna medgifva den tjänsteman eller vaktbetjent, som af sjukdom hindras från tjänstens bestridande, att under tiden uppbära de för samma tjänst å arvodesstat utgående tjänstgöringspenningar samt med det undantag för öfrigt, som följer af stadgandet i § 69 mom. 4 om semester för tjänstemännen.

§ 63.

Pröfvas ledigblifven tjänst kunna umbäras, ega fullmäktige inställa tillsättningen, äfvensom, derest tjänsten anses lämpligen kunna medelst tjänst i lägre grad ersättas, fullmäktige ega att om tillsättning af sistnämnda tjänst förordna

§ 64.

Mom. 1. För tillsättning af ordinarie tjänst utsättes, medelst anslag å lämpligt ställe inom riksbanken samt kungörelse i Post- och Inrikes tidningar, ansökningstid af tretio dagar från kungörandet.

Anslaget skall, der så ske kan, afse icke viss tjänst, utan i allmänhet tjänst inom viss tjänstegrad.

Mom. 2. Sökande till tjänst i fjerde graden eller till ombudsmanstjänsten skall skriftligen förbinda sig att för de medel, som kunna honom i tjänsten anförtros, ställa vederhäftig borgen eller annan säkerhet till det belopp, fullmäktige kunna komma att bestämma.

Mom. 3. Anmäler sig efter anslag icke någon fullt lämplig och skicklig sökande, skall ny ansökningstid utsättas.

Mom. 4. Deputerade ega att antaga och entlediga behöfliga biträden för de göromål och bestyr, som härflyta af vextlars köp och försäljning; börande deputerades åtgärder härvid hos fullmäktige anmälas.

§ 65.

Vid alla tjänstetillsättningar skola fullmäktige till tjänsten nämna den bland de sökande, som för tjänsten är mest skicklig och passande. Till ombudsman kan

endast den nämnas, som aflagt prof för inträde i rikets rättegångsverk, hvilket äfven erfordras för anställning till tjänstgöring i ombudsmans-expeditionen.

§ 66.

Den, som till tjänst i riksbanken befordras, må icke annan tjenstebefattning utom riksbanken bibehålla eller emottaga. De tjenstemän, hvilka, till följd af förut gällande stadganden, innehafva tjenester utom riksbanken, må dock sina nuvarande tjenester bibehålla, så länge de icke äro för bankens tjänst hinderliga.

§ 67.

Uppflyttning till högre lön inom tjenstegrad må icke ske, med mindre fullmäktige pröfva tjenstemannen hafva genom sin föregående tjenstgöring inom graden och fortfarande duglighet gjort sig förtjent af en dylik löneförbättring.

Tjensteman, som varder till högre lön uppflyttad, undfår derå protokollsutdrag.

§ 68.

Riksbankens tjenstemän och betjente äro skyldige att underkasta sig den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en förändrad organisation af riksbanken eller eljest kan varda stadgad.

Såsom tjenstepligt åligger det enhvar af riksbankens tjenstemän, som der till af fullmäktige erhåller uppdrag, att underskrifva nya samt granska, uppräknas och makulera förslitna sedlar.

De å indragningsstat före år 1864 uppförda öfvertalige tjenstemän kunna icke, emot deras vilja, tvingas att emottaga någon af nuvarande tjenstebefattningar, såvida icke denna befattning, i afseende på göromålens omfång och beskaffenhet, motsvarar den, hvarå de ega fullmakt.

§ 69.

Mom. 1. De tjenstemän, som deltaga i vården af riksbankens generalkassor, skola, en för alla och alla för en, eller, der blott två äro anställda, en för begge och begge för en, ansvara för de under deras vård förvarade tillhörigheter.

Mom. 2. För öfrigt skola tjenstemännen, hvar för sig, ansvara för hvad hvar och en tillhör att verkställa, kontrollera eller vårda, och då två eller flere handlägga samma expedition eller ärende, skall ansvaret för den skada och förlust, som tillskyndas riksbanken, dem emellan sålunda fördelas, att den, som haft

första handläggningen, kommer att ersätta en tredjedel, och den eller de kontrollerande två tredjedelar; börande ersättningen, då de kontrollerande äro flere, af hvardera med lika belopp utgöras; men skulle densamma icke kunna hos en eller annan af de ersättningsskyldige uttagas, skola de öfrige, en för begge och begge för en, eller en för alla och alla för en, godtgöra bristen.

Mom. 3. Den som, enligt instruktionen eller förordnande af fullmäktige, deras deputerade eller vederbörande kontorschef, förrättar en annans tjänst, står under tiden i samma ansvar, som ordinarie innehafvaren deraf; men om någon eljest, med chefens tillstånd, sätter annan i sitt ställe, ansvarar han sjelf för vikariens åtgärder.

Dessutom är hvar och en bankens tjänsteman vid eget personligt ansvar förbunden att i tid upptäcka och tillkännagifva, om han förmärker något å färde vara, som kan lända riksbanken till skada eller förlust.

§ 70.

Mom. 1. Blifver tjänsteman af sjukdom hindrad att sin syssla förrätta, och göromålens behöriga gång fordrar att föranstalta om vikariat, ege fullmäktige att om tjänstgöringen förordna och dervid använda ett arvode af 1,000 R:dr, efter år räknadt.

Mom. 2. Erhålles tjänstledighet efter egen ansökning för svag helsas förbättrande, utan egentligt sjukdomsförfall, eller för enskilda angelägenheter eller i och för tjänstgöring hos Riksdagen, dess utskott eller revisorer, vare den tjänstledige pligtig att sjelf vidkännas kostnaden för tjänstens bestridande.

Mom. 3. Då vikariat för någon tjänsteman erfordras i anseende dertill, att han sin egendom åt borgenärer afträdt, eller ock blifvit för skuld i häkte inmanad eller under förmyndare ställd, bör hälften af hans lön användas till tjänstens bestridande under den tid, vikariat i dylika fall, enligt nedanstående §§ 74 och 75, kan komma att fortfara.

Mom. 4. Samtliga tjänstemän i riksbankens kontor och expeditioner ega, så vidt sådant utan hinder för göromålens jemna och oafbrutna gång kan ske, hvar i sin ordning under sommarmånaderna åtnjuta semester, de i 1:sta och 2:dra graderna under en månad och de i 3:dje och 4:de graderna under en och en half månad hvarje år. Tjänstemannen bibehåller under semestertid såväl lön som tjänstgöringspenningar, arvoden och misräkningspenningar, hvaremot fullmäktige ega att i och för tjänstgöringen använda icke allenast arvoden, beräknade efter 1,000 R:dr för år, utan äfven de för vissa befattningar anvisade misräkningspenningar, allt likväl inom det i lönestaten dertill anvisade belopp. Semester-ordningen för hvarje år fastställas af fullmäktiges deputerade.

§ 71.

För att kunna antagas till extra ordinarie tjänsteman i riksbanken, fordras att hafva undergått godkänd afgangsexamen från högre elementarläroverk eller på annat sätt ådagalagt erforderliga kunskaper för riksbankens tjänst.

§ 72.

Öfvervaktmästare, tillika brandmästare, samt öfriga ordinarie vaktmästare tillsättas af fullmäktige medelst konstitutorial.

Deputerade ega att antaga och entlediga extra vaktbetjening.

§ 73.

Om någon af riksbankens vaktbetjening af sjukdom hindras att sin tjänst bestrida, ega deputerade förordna extra vaktbetjent att tjänsten förrätta, mot åtnjutande för den tid, vikariatet fortfar, af ett arvode, motsvarande den inkomst på lönestat, som för riksbankens yngre vaktmästare är bestämd. För vaktbetjent, som af annan anledning söker ledighet, eller som måste från tjänstgöring afhållas i följd deraf, att han till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, förordnas vikarie af deputerade på den tjänstlediges bekostnad.

§ 74.

Om någon tjänsteman antingen vid mindre förseelser i tjänsten ej låter sig rätta af vederbörande förmäns tillsägelse och varningar, eller ock beträdes med verklig vårdslöshet eller försummelse i sin tjänstgöring, vare förmannen skyldig att förhållandet skriftligen anmäla hos fullmäktige, som bestämma, huruvida sådan anmälan bör till åtal eller annan åtgärd föranleda. I sådant fall skall tjänstemannen lemnas tillfälle till förklaring och de upplysningar infordras, som för sakens bedömande finnas erforderliga, och, om tjänstemannen derefter finnes beträdd med försummelse eller fel i tjänsten eller annan oordentlighet eller ock med ett ovärdigt uppförande i allmänna lefvernet, skall han antingen erhålla inför protokollet en allvarsam föreställning, eller från tjänstgöring i riksbanken afhållas på längre eller kortare tid, med förlust af större eller mindre del af lönen.

Varder han sedermera till ny förseelse förvunnen, afhållas han på längre eller kortare tid, med förlust af större eller mindre del af lönen, från tjänstgöring i riksbanken, eller ock skiljes han från derstädes innehafvande tjänst.

§ 75.

Om någon kommissarie eller innehafvare af sådan tjenstebefattning inom riksbanken, hvarmed uppbörd eller godkännande af andra verks eller enskilde personers invisningar å riksbanken är förenad, varder under förmynderskap stäld, må det ej tillåtas honom att tjensten förrätta, så länge hans omyndighetstillstånd fortfar. Blifver han icke inom tvänne år från förmyndares inseende befriad, skiljes han från tjensten.

§ 76.

Mom. 1. Den tjensteman eller vaktbetjent, som till borgenärers förnöjande sin egendom afträdt, bör genast från tjenstgöring i riksbanken afhållas, och skall, om han icke senast sex månader efter det inställelsedagen i konkursen inträffat, styrker sig vara från borgenärers kraf befriad, skiljas från sin i riksbanken innehavande tjenstebefattning.

Mom. 2. Inmanas någon för skuld i häkte, vare han sin tjenst i riksbanken förlustig.

§ 77.

Tjensteman, som öfvertygas om ärerörigt brott eller annan förseelse i allmänna lefvernet af den svåra beskaffenhet, att riksbankens trygghet eller anseende ovilkorligen fordrar hans entledigande, hafve gjort sig förlustig sin i riksbanken innehavande tjenst.

§ 78.

Den extra ordinarie tjensteman, som utan erhållet tillstånd eller anmaldt laga förfall uteblifver från tjenstgöring tre månader, eller eljest visar märklig försummelse eller undandrager sig behörigt deltagande i göromålen, skall, på deputerades anmälan, från listan öfver extra ordinarie tjenstemän afföras.

§ 79.

Om någon af riksbankens vaktbetjening visar ohörsamhet mot förmäns befallningar, eller på annat sätt felar i tjensten, eller utom densamma förhåller sig tadelvärdt, ankomme det på fullmäktige att, efter anmälan af deputerade, efter omständigheterna, antingen afhålla den felaktige från tjenstgöring under längre

eller kortare tid, med förlust af större eller mindre del af lönen, eller ock genast skilja honom från tjensten.

§ 80.

Vid pensionering af riksbankens tjenstemän, konstidkare och vaktbetjening, tjenar såsom grund dels den lön, de vid afgang, enligt löne- eller in-
dragningsstat, innehafva, dels det antal år, de använt såsom extra ordinarie och ordinarie i ej mindre riksbankens än annan statens tjänst.

§ 81.

Den tjensteman, konstidkare eller vaktbetjent, som uppnått sjutio års ålder eller tjenat femtio år är berättigad att flyttas på pensionsstat, med åtnjutande i sin öfriga lifstid af hela lönen såsom pension.

§ 82.

Den tjensteman, konstidkare eller vaktbetjent, som uppnått sextiofem års ålder och tjenat fyratio år, eger att undå afsked, med bibehållande af hela lönen såsom pension, då genom läkarebetyg behörigen styrkes, att han finnes uti ett sjukligt eller försvagadt helsotillstånd.

§ 83.

Den tjensteman, konstidkare eller vaktbetjent, som efter ådagalagdt välförhållande i och utom tjensten, sig om afsked anmäler, är, såvida han fyllt sextio år och tjenat fyratio år, berättigad att, såsom pension för lifstiden, åtnjuta
trefjerdedel af innehafvande lön. Före uppnådda sextio lefnadsår, i förening med fyratio tjensteår, kan afskedssökande endast i händelse af bevislig oförmögenhet till vidare tjenstgöring pension erhålla. Pensionsbeloppet bestämmes då efter tjensteåren allena, medelst afdrag å trefjerdedelars lön af en fyrationdedel för hvarje bristande tjensteår. Öfverstiga deremot tjensteåren 40 och åldersåren 60, ökas det ofvan bestämda pensionsbeloppet med en fyrationdedel för hvarje öfverskjutande tjensteår, eller ock med en sextiondedel för hvarje öfverstigande åldersår, derest detta sistnämnda beräkningssätt skulle för afskedssökanden förmånligare utfalla.

§ 84.

Mom. 1. Då sådant för göromålens säkra och skyndsamma gång finnes oundgängligen nödigt, kunna fullmäktige på pensionsstat förflytta en tjensteman,

som af ohjelpligt sjukdomstillstånd eller afgjord oförmögenhet är förhindrad att vidare gagna riksbanken, oaktadt han sig ej om afsked anmält. I sådant fall ega fullmäktige att, efter omständigheterna, antingen tillägga tjänstemannen hela lönen i pension, ehvad de föreskrifna lefnads- och tjensteåren äro uppnådda eller icke, eller ock tillämpa de grunder för pensions bestämmande, som i näst föregående § äro fastställda.

Mom. 2. Skulle åter någon af vaktbetjeningen före uppnådda, här ofvan föreskrifna lefnads- och tjensteår, finnas af sjuklighet urständsat eller eljest oförmögen att längre gagna riksbanken, ega fullmäktige att, efter noggrann pröfning af omständigheterna i hvarje särskildt fall, honom på pensionsstat förflytta, med bibehållande under sin öfriga listid af en årlig pension, motsvarande högst två tredjedelar af lönen, och i öfrigt lämpad efter den afgåendes tjenstetid inom riksbanken och under tjenstgöringen derstädes ådagalagda förhållanden samt större eller mindre förmåga att kunna till sin bergning sjelf bidra.

§ 85.

Pensionstagare, som dömes till förlust af medborgerligt förtroende för alltid eller för viss tid, hafve förlorat rättigheten att pension vidare uppbära.

§ 86.

Mom. 1. Ansökningar från personer inom riksbanken rörande arvoden utöfver fastställd stat, gratifikation, eftergifter eller afskrifningar få endast ske hos banko-utskottet; och skola ansökningarna till fullmäktiges expedition inlemnas senast å den dag, Riksdagen sammanträder, vid påföljd att de i annat fall icke varda till pröfning upptagna.

Mom. 2. Öfver sådana, af fullmäktige fattade, riksbankens tjänstemän rörande beslut, som grunda sig på reglementets föreskrifter angående tjänstemännens tillsättande, aflöning och åligganden samt ordningsstadganden och grunder för pensions erhållande, kunna besvär anföras hos näst sammanträdande banko-utskott eller, mellan riksdagarna, hos revisorerne af riksbanken; dock, hvad angår fullmäktiges beslut i ordningsmål, endast i det fall, att klaganden blifvit från tjensten skild eller förklarats skyldig afstå någon del af sina löneinkomster.

Besvären skola, vid äfventyr af talans förlust, anmälas hos fullmäktige, i frågor om befordringar senast fjorton dagar efter det beslutet blifvit justeradt och i andra mål senast fjorton dagar efter det klaganden af beslutet bevisligen erhållit del, den oräknad, allt före klockan tolf på dagen; hvarefter besvären böra till fullmäktiges expedition inlemnas, när de äro ställda till banko-utskottet, sist å den dag, Riksdag sammanträder, och när de anföras hos revisorerne af riksbanken.

ken, sist fjorton dagar före revisionens början; men är beslutet af fullmäktige meddeladt senare än fjorton dagar före utgången af den sålunda bestämda tiden, böra besvären till banko-utskottet eller revisionen omedelbart ingifvas innan klockan tolf å fjortonde dagen efter den, då befordringsfråga blifvit justerad eller beslut i annat mål blifvit klaganden delgifvet.

Afdelning 5.

Om styrelserna vid lånekontoren i Göteborg, Malmö och Wisby och deras åligganden, samt om tjänstemännen vid dessa lånekontor.

§ 87.

Mom. 1. Styrelsen öfver hvarterdera af lånekontoren i Göteborg, Malmö och Wisby utgöres af fyra ledamöter, deraf Riksdagen utser tre jemte suppleanter för dem och fullmäktige förordna den fjerde, eller riksbankens ombud i styrelsen.

Mom. 2. Styrelsen väljer inom sig ordförande och vice ordförande.

Mom. 3. Är styrelsen ej så fulltalig, som för besluts fattande erfordras, enligt hvad här nedan föreskrifves, inkallas suppleant att i styrelsen deltaga.

Inträffar hinder för banko-ombudet, förordna fullmäktige annan person att befattningen under tiden bestrida mot ersättning, som af fullmäktige bestämmes, och bör emellertid annan ledamot af styrelsen öfvertaga banko-ombudets göromål.

Mom. 4. Ledamot i styrelsen fråntråde genast denna befattning i följande fall:

- a) om han blifver ledamot af statsrådet;
- b) om han ställes under förmynderskap;
- c) om han till borgenärer all sin egendom afträder;
- d) om han af allmän åklagare ställes under tilltal för vanfrejdande brott;
- e) om han förklaras förlustig medborgerligt förtroende eller ovärdig att införa rätta föra andras talan;
- f) om han blifvit förvunnen att hafva vid riksdagsmannaval med penningar eller gåfvor sökt värfva röster eller emot vedergällning afgifvit sin röst eller genom våld och hot stört valfriheten.

Och skall då suppleant inkallas, att i stället såsom ledamot i styrelsen inträda.

Banko-ombudet ege fullmäktige dessutom att, när så lämpligt pröfvas, från befattningen entlediga.

Bih. till Riksd. Prot. 1872. 10 Saml. 1 Afd. 2 Band.

§ 88.

Vid förvaltningen af lånekontoret har styrelsen att ställa sig till efterrättelse icke allenast de för riksbanken utfärdade lagar, ordningar, stadgar och reglementen, utan äfven de föreskrifter, som äro eller varda af fullmäktige eller deras deputerade meddelade för beredande af antingen större ordning, säkerhet och kontroll vid lånekontoren, eller närmare öfverensstämmelse emellan riksbankens och lånekontorens räkenskaper och redovisning; och har styrelsen att doldt och förtegardt hålla hvad som rör enskilda personers förhållanden till lånekontoret.

§ 89.

Mom. 1. Den dagliga förvaltningen af lånekontoret besörjes af bankoombudet, som i sådant afseende åligger att utöfva noggrann tillsyn öfver göromålens handläggning inom lånekontoret, att föredraga låne- och andra ärenden och att besörja brevexlingen emellan lånekontoret och riksbanken, allt i öfverensstämmelse med de föreskrifter, som äro eller varda af fullmäktige, deras deputerade eller lånekontorsstyrelsen meddelade.

Mom. 2. Bankoombudet i Göteborgs och Malmö lånekontor jemte en af dervarande styrelses öfriga ledamöter, som af fullmäktige dertill utses, utöfva de med köp och försäljning af vexas i hvardera staden förenade göromål.

Dessa ledamöter ega att antaga och entlediga nödigt biträde i berörda göromål.

§ 90.

Mom. 1. För behandling af allmänna ärenden sammanträda styrelserna en gång i hvarje månad eller oftare, om ärendenas beskaffenhet och oafbrutna gång sådant fordrar, och skola dervid samtliga ledamöter vara närvarande. Uppstå vid dessa sammanträden, dervid protokoll skall föras, skiljaktiga meningar, gälle flesta rösterna och, då dessa äro lika, ege ordföranden afgörande röst.

Mom. 2. För pröfning åter af diskonterings-, låne- och kreditivansöknin- gar sammanträda styrelserna öfver lånekontoren i Göteborg och Malmö alla söknedagar och styrelsen öfver lånekontoret i Wisby åtminstone två dagar i hvarje vecka. Vid dessa sammanträden skola minst tre ledamöter närvara. För bifall till ansökning fordras afgjord röstöfvervigt.

§ 91.

Mom. 1. Låne- och säkerhetshandlingar samt andra värdepapper, äfven- som kontanta penningar förvaras under tre lås, hvartill bankoombudet och en af

styrelsens öfriga ledamöter samt lånekontorets kamererare hafva hvar sin, till olika lås hörande nyckel; dock är ombudsmannen ensam ansvarig för sådana låne- och säkerhetshandlingar, hvilka äro på hans åtgärd beroende.

Mom. 2. Tvänne eller flera gånger om året skola två af styrelsens ledamöter verkställa inventering af de hos ombudsmannen befintliga säkerhetshandlingar, samt tillse huru de ombudsmännen tillhörande, löpande ärenden handhavas.

§ 92.

Styrelserna ega rättighet att på riksbanken utfärda assignationer, dock under villkor att assignationerna, hvartill blanketter, med deri utsatt valör, efter requisition, från fullmäktige utlemnas, icke må utgifvas å andra summor än ett hundra r:dr, fem hundra r:dr och ett tusen r:dr. Börande härvid för öfrigt iakttagas, att assignationerna underskrifvas af minst två styrelseledamöter och bankoombudet, samt kontrasigneras af kamereraren, att några assignationer ej på förhand förfärdigas till upptagande bland kassabehållningen, utan underskrifvas endast i den mån, som de i och för lånekontorets rörelse erfordras samt att, med först afgående post efter assignationernas utgifvande, förteckning på desamma, innefattande nummer, datum och summa, till riksbanken insändes.

Öfverflyttning af medel från en till annan räkning i riksbanken verkställer styrelsen medelst utfärdande af handskrifven assignation.

§ 93.

De vid lånekontoren inflytande räntor och öfriga inkomster skola, efter afdrag af utgifterna för lånekontorens förvaltning och beloppet af de lån, hvilka vid de årliga revisionerna varda inom linien förda, efter hvarje kvartals utgång till riksbanken, levereras.

§ 94.

Styrelserna hafva att låta upprätta och inom föreskrifna tider till riksbanken insända vecko-, månads-, kvartals- samt årsuppgifter och sammandrag angående lånekontorens rörelse i dess särskilda delar.

§ 95.

Mom. 1. Tjenstemännen och vaktbetjeningen vid hvardera lånekontoret antagas och förordnas af lånekontorets styrelse, som eger att, när så fordras, från tjensten och densamma åtföljande förmåner entlediga den, med hvilken styrelsen finner lånekontoret icke vara belåtet.

Mom. 2. De af lånekontorens tjenstemän, som innehafva uppbörd, skola ställa af styrelsen godkänd borgen eller annan säkerhet till belopp, hvilket vederbörande styrelse finner godt bestämma.

§ 96.

Mom. 1. Lånekontorens räkenskaper och förvaltning granskas årligen genom fem personer, af hvilka Riksdagens Kammare utse hvardera två och fullmäktige den femte.

Mom. 2. Berättelser skola af styrelserna afgifvas såväl till bemälda revisorer, när de sammanträda, angående diskonterings-, låne- och kreditivrörelsen samt hithörande bevaknings- och utsokningsärenden, som till Riksdagens banko-utskott och revisorer öfver stats-, banko- och riksgäldsverken angående lånekontorets rörelse på det hela; börande sistnämnda berättelser till fullmäktige inlemnas, den till banko-utskottet sednast å dagen före riksdagens början och den till revisorerne åtminstone fjorton dagar före deras sammanträde.

§ 97.

Mom. 1. De till styrelseledamöter samt tjenstemän och vaktbetjente vid lånekontoren utgående aflöningsförmåner upptagas i särskild af Riksdagen fastställd aflöningsstat.

Mom. 2. Arvodet till de ledamöter af styrelserna i Göteborg och Malmö, som besörja vaxelhandeln derstädes, äfvensom ersättningen till deras biträden ega fullmäktige att, efter göromålens omfång och beskaffenhet, bestämma till såväl beloppet som detsammans fördelning ledamöterna emellan; dock får beloppet af ersättningen till bemälda ledamöter i Göteborg icke öfverstiga 3,000 rdr årligen.

Mom. 3. Så länge inkallad suppleant bestrider ordinarie ledamots befattning i styrelsen, åtnjute han det för den senare bestämda arvode, lämpadt efter den tid, han i kontorets styrelse och förvaltning deltagit.

§ 98.

I de för tjenstemännen och vaktbetjeningen vid lånekontoren i fastställd stat upptagna löne- och arvodesbelopp ega hvarken fullmäktige eller lånekontorens styrelser att tillökning meddela; dock ega fullmäktige att anvisa nödiga arvoden för det ökade tjenstemanna-bitråde, som för postvaxelrörelsen samt medels emottagande på upp- och afskrifningsräkning vid lånekontoren kan erfordras.

§ 99.

Tjenstemännen vid lånekontoren äro förbundna att underkasta sig den vid-

sträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid förändrad organisation af lånekontoren eller eljest kan varda stadgad.

§ 100.

Då tjänsteman vid någotdera lånekontoret af sjukdom eller annat laga förfall hindras att tjensten bestrida, ege vederbörande lånekontorsstyrelse att, efter de grunder, som i detta afseende äro inom riksbanken gällande, bestämma arvodsbeloppet för den, som varder till tjenstens bestridande förordnad; dock under iakttagande, hvad angår lånekontoret i Wisby, att anslaget för detta kontors förvaltning på det hela icke öfverskrides.

§ 101.

Då tjänsteman eller vaktbetjent vid lånekontor, efter ådagalagdt välförhållande i tjensten, nödsakas för ålderdom eller sjuklighet från lånekontorets tjenst afgå, ege han att undfå lämpligt understöd på riksbankens pensionsstat till belopp, som fullmäktige bestämma, med fästadt afseende å såväl den lön, han i lånekontoret uppbär, som de grunder, hvilka äro gällande för pensionering af riksbankens tjänstemän och betjente.

Afdelning 6.

Om Bankens pappersbruk Tumba.

§ 102.

Vid förvaltningen af Tumba bruk, hvilket står under fullmäktiges öfverinseende, skall, jemte beredande af all möjlig besparing i kostnaderna för brukets drift, tillverkningen af ett sedelpapper, som i högsta möjliga grad eger alla de för detsamma erforderliga egenskaper, vara det förnämsta syftmålet; dock må äfven andra papperssorter, som med förmån kunna föryttras, der förfärdigas.

§ 103.

Den af fullmäktiges deputerade, som har det speciela inseedet öfver bruket, åligger att en gång i månaden, eller oftare, om så erfordras, detsamma inspektera.

Kostnaden för deputeradens vistande å Tumba skall af brukskassan godtgöras.

§ 104.

Brukets egentliga förvaltning besörjes på stället af en förvaltare, som på förordnande tills vidare af fullmäktige tillsättes.

Förvaltaren skall för den uppbörd, som kan blifva honom anförtrödd, ställa godkänd borgen eller annan säkerhet till det belopp, fullmäktige bestämma.

Till förvaltarens biträde äro anställda för papperstillverkningen en verk-mästare och en pappersmästare, samt vid räkenskapsgöromålen och den öfriga förvaltningen en bokhållare, hvilka alla, uppå förvaltarens förslag, tillsättas på förordnande tills vidare af fullmäktige.

För förvaltaren och öfriga bruksbetjeningen gäller till efterrättelse den af banko-utskottet den 15 December 1857 fastställda instruktion, med den ändring, som af andre eller materialbokhållaretjenstens indragning följer.

§ 105.

I afseende å de Tumba bruks tjenstemän och vaktmästare tillkommande löne- och öfriga förmåner, kommer den af banko-utskottet, på grund af Rikets Ständers beslut, den 11 Oktober 1860 utfärdade aflöningsstat att tjena till iakttagande med den ändring, som följer af andre bokhållaretjenstens indragning, egande dock fullmäktige att till bruksförvaltaren, för aflönande af ett biträde vid kontorsgöromålen, af brukets medel anvisa ett belopp af högst 850 rdr årligen.

§ 106.

Den vid bruket anställda arbetspersonal antages och afskedas af förvaltaren, på sätt instruktionen föreskrifver. För nämnda personal fastställa fullmäktige årligen stat till aflöning och öfriga förmåner.

§ 107.

Den arbetare, som vid bruket tjenat utöfver femton år och derunder sig väl förhållit samt med skicklighet och drift i tjensten fortfar, eger undfå belöning till det belopp, som fullmäktige för hvarje särskildt fall bestämma. Ersättning för öfverarbete och extra godt arbete bestås äfven efter af fullmäktige godkänd beräkning och fördelning.

§ 108.

Af fullmäktige bör såsom allmän grundsats iakttagas, att såväl vid upprättandet af den årliga aflöningsstaten, som vid bestämmandet af öfriga, bruksfolket tillkommande förmåner, några förhöjningar icke beviljas i andra fall, än då desamma antingen icke kunna utan arbetets afbrott undvikas eller bruket derigenom beredes en, den ökade utgiften öfverstigande förmån; skolande i alla dylika frågor ej mindre den deputerade, som har uppsigt öfver bruket, än förvaltaren höras, samt

deras utlåtannden, jemte skälen för beslutet, i fullmäktiges protokoll fullständigt intagas.

§ 109.

Alla större upphandlingar för brukets behof skola antingen i allmänna tidningarne kungöras samt anbud derå inbegäras, med uppgift å prisen, såväl vid leverering i Stockholm, som i händelse af dess verkställande å bruket, eller ock, om sådant är med brukets fördel mera förenligt, ske under hand, genom bruksstyrelsens försorg; börande, då denna senare åtgärd begagnas, skälen därför i fullmäktiges protokoll upptagas.

Anskaffandet af effekter eller varor af mindre kvantiteter eller obetydligt värde öfverlemnas fullmäktige åt bruksstyrelsen.

För öfrigt iakttages noga, att upphandlingarne rättas efter behovet, så att bruket ej med öfverflödiga förråd belastas.

§ 110.

Brukets alla byggnader böra försvarligt och utan onödig kostnad vidmakthållas samt, i afseende på värden och dispositionen af brukets rudimaterier och effekter, den största noggrannhet iakttagas; men någon nybyggnad eller större reparation må ej, utan de mest oundgängliga behof, af fullmäktige företagas, innan de deröfver inhemtat yttrande af banko-utskottet och dess medgifvande till arbetets företagande erhållit.

Riksdagen har, jemte ofvanstående reglemente, beslutat:

1:o

att i staden Luleå skall inrättas ett afdelningskontor af riksbanken för Wester- och Norrbottens län, afsedt för enahanda slags rörelse, som i riksbanken och öfriga lånekontor drifves.

2:o

att det må ankomma på bankofullmäktige att till vexeldiskontering, utlåning och kassakreditivrörelse vid detta kontor anvisa de belopp, fullmäktige finna lämpliga; dock under iakttagande såsom grund för fördelningen af anslaget till utlåning med omsättningsrätt, att för kontoret i Luleå afses en summa af 500,000 rdr.

3:o

att fullmäktige tills vidare och intilldess riksdagen annorlunda beslutar, må bemyndigas ej mindre att bestämma af huru stort antal ledamöter styrelsen för afdelningskontoret skall utgöras, än äfven att utse dessa ledamöter, förordna

om styrelsens funktioner och sättet för dessas utöfvande samt bestämma arvoden för styrelsen, äfvensom att besluta om tjänstemäns antagande, göromål och aflöning samt att i öfrigt vidtaga alla erforderliga åtgärder för kontorets öppnande så fort ske kan.

Jemlikt 8 § i den för banko-utskottet gällande instruktion, har utskottet, på grund af under riksdagens lopp vidtagna beslut samt i noggrann öfverensstämmelse med de i lagen för Rikets Ständers Bank den 1 Mars 1830 fastställda grunder, upprättat och sammanfattat förestående reglemente, att, intilldess annorlunda kan varda i vederbörlig ordning förordnad, tjena till ovillkorlig efterlefnad och iakttagande; kommande dock äldre, oförändrade stadganden, instruktioner och förordnanden att derjemte iakttagas, så vidt de, vid förekommande särskilda fall, utan stridighet med här utstakade grunder och gifna speciela föreskrifter, må kunna tjena till efter rättelse; och böra fullmäktige besörja, att lagarne angående myntbestämningen och för Rikets Ständers Bank af den 1 Mars 1830, Kongl. Förordningen om rikets mynt af den 3 Februari 1855 samt detta reglemente ofördröjligen efter riksdagens slut, i lika format, af trycket utgifvas och till salu allmänheten tillhandahållas.

Stockholm den 13 Maj 1872.

J. v. Schwerin.

J. G. Agardh.	Adolf P. Westman.	Gustaf de Maré.
C. O. Silfversklöld.	J. O. Geijer.	J. J. Ekman.
Th. Wijkander.	Robert Rettig.	C. J. Bengtsson.
Gust. Jonsson.	Ola Månsson.	P. Olsson.
Åke Andersson.	C. F. Appeltöft.	Gustaf Hægström.

C. G. Carlquist.